N°. 22. A°. 1832.
SURINAAMSCHE COURANT.
DONDERDAG DEN 15den MAART.



MILITAIR BUREAU.

Den 12 Maart 1832.

Eenig Persoon, bij vereischte bekwaamheid, genegen zijnde om te worden benoemd tot OFFICIER VAN GEZONDHEID bij het korps *Guides*, gelieve zich daartoe aan te melden bij

De Chef van den Staf,
R. H. ESSER.

MENGELINGEN.

DE GRANADIERSMUTS, ENZ.

(Vervolg en Slot van N°. 21).

Ik begaf mij weder bij mijne granadiers. Mijn goede eerste Luitenant lag inmiddels ook doodgeschoten. De Kapitein wenkte mij zijne plaats te vervullen; ik volgde zijn bevel op. Op den vleugel, waar wij stonden, verloren wij ongemeen veel volks. Eene bedekte batterij, die uit het woud speelde, maaide het volk moorddadig weg. De Generaal zond eensklaps bevel, dat eenige granadier-kompagniën tot het bestormen der batterij zouden aanrukken. Die, bij welke ik stond, had de eer, mede tot deze gevaarlijke onderneming gecommandeerd te worden. Wij rukten nu snel voorwaarts, en werden tweemaal teruggeworpen. Toen wij de derde maal aanrukten viel ook mijn dappere Kapitein; ik nam nu zijne plaats in aan het hoofd der troepen. Naauwelijks had ik in eenen geforceerden marsch honderd schreden gedaan, of ik kreeg ook een' musketkogel op de borst, maar bij geluk juist op de vergulde plaat van mijne beerenmuts; hij maakte eene holte, waarin hij afgeplat bleef zitten. Het goedhartige nichtje en het *Prager kindeken* vlogen mij snel door de verbeelding; maar ik had geen' tijd, om mij lang daarmede bezig te houden. Wij waren nog omtrent honderd schreden van de batterij; wij bewogen ons in het stormloopen gelijk woedende, den dood gewijde menschen, en nu was ik zoo gelukkig, met het kleine zamengesmolten hoopje mijner dappere granadiers, vóór alle andere kompagniën, het eerst in te dringen. Wij kregen dadelijk hulp, en nu deden bajonetten en sabelhouwen het overige.

Wie zulk een tumult nog nooit gezien heeft, kan zich geen begrip daarvan maken. Ik was van krachten uitgeput, versmolt in zweet, en was zoo zwart als een duivel van het kruid; mijne armen trilden. In dezen toestand zette ik mij op den tronk van een' afgehouwen' boom, om een weinig uit te rusten. Mijne dapperen verzamelden zich om mij met de veroverde kanonnen; maar hoe klein was hun getal! Twee derdedeelen waren vernietigd, ik zelf de éénige nog overige Officier van de kompagnie. Terwijl ik nu hijgende en naar lucht snakkende daarzat, sloeg ik het oog op mijne arme granadiersmuts, die mij zoo voortreffelijk beschermd had, ik zag, dat de kogel door het schild gegaan, en, afgeplat, juist op het *Prager kindeken* was blijven zitten. Dit toeval had mij dus het leven gered. Ik verbeeldde mij thans, hoe tante en nicht zich zouden verheugen, wanneer ik haar bij mijne terugkomst deze zeldzame gebeurtenis verhalen zou.

Dit nu geschiedde in den volgenden winter na den veldtogt. Wij werden nogmaals in Praag gelegd, en ik tot Kapitein bij de kompagnie bevorderd. Men kan denken, dat ik niet draalde met de huizen weder op te zoeken, waar ik voormaals zoo vele blijken van goed onthaal ontvangen had. Ik vond overal de vorige genegenheid weder, maar vooral in het huis der tante en nicht. Men verblijdde zich ook hartelijk over mijne behouden terugkomst. « En wat deed het *Prager kindeken*?" was dadelijk eene der eerste vragen. « Het was mijn schild en beschermer, dewijl gij mij in zijne gunst hadt aanbevolen," antwoordde ik. Tot bewijs liet ik haar dadelijk de doorschotene beerenmuts zien. Ik moest nu alles omstandig verhalen. Blijdschap en verbazing wisselden af op het gelaat mijner jonge vriendin. Thans werd ik als een geheiligde gunsteling van het hemelsche kindje beschouwd, en van nu aan in dit huis door eene allerhartelijkste bejegening bijzonder onderscheiden.

Om u het overige in het kort te zeggen ontwikkelde zich nu allengs eene innige genegenheid tusschen de nicht en mij. Er werden verscheidene plannen ontworpen, welke de goede tante ook begunstigde; maar ik verklaarde standvastig, dat wij, zoo lang de oorlog duurde, het voltrekken van ons huwelijk moesten uitstellen. De gronden, die ik aanvoerde, werden gebillijkt. Zoo trok ik weder in het veld, geleid door de wenschen mijner geliefde vriendin, en bevolen aan de bescherming van het *Prager kindeken*, zonder dat mij eenig ongeval bejegende, uitgenomen in den laatsten veldtogt vóór den vrede; toen moet het *Prager kindeken* mij vergeten, of ik deszelfs gunst door eenig vergrijp verbeurd hebben. Bij een gevecht ontving ik een' schoot in den linkerarm; de armpijp werd verbrijzeld. Hierop kreeg ik, als onbekwaam tot den oogenblikkelijken velddienst, verlof om naar Praag te reizen. Zeer smartelijke chirurgische behandelingen stond ik kloekmoedig door. De genezing ging zeer langzaam voort; ik werd gesneden en gekorven als een visch, om de beensplinters uit te nemen. Bij alle pijn, die ik doorstond, was de deelneming, de troost en getrouwe oppassing der tante en mijner geliefde de meest batende artsenij.

Eindelijk werd ik hersteld; doch mijne linkerarm bleef tot heden toe half verlamd, zoodat ik denzelven niet geheel vrij gebruiken kan. Op mijn verzoek kreeg ik bij den vrede mijn ontslag uit den krijgsdienst, en een eervol burgerlijk ambt. Mijne geliefde vriendin werd mijne echtgenoote. Zoo heb ik het inderdaad aan mijne granadiersmuts en het *Prager kindeken* te danken, dat ik het overige mijns levens gelukkig werd, en in andere betrekkingen een werkzaam en genoegelijk leven leide.

IETS OVER DE TREKDUIVEN IN *NOORD-AMERIKA.*

(Uit WILSON's American Ornithology).

De wilde duiven bewonen eene zeer uitgestrekte landstreek in de *Vereenigde Staten.* Bijzonder talrijk zijn zij omstreeks de *Hudsonsbaai*, waar zij gewoonlijk tot het einde van December blijven, en, wanneer de grond met sneeuw bedekt is, zich voeden met de knoppen van Jeneverbeziën. Zij zijn mede over geheel *Kanada* verspreid, langs de *Missouri*, 2500 eng. mijlen landwaarts in, langs de kronkelingen van dezen vloed. Zelfs in de binnenste deelen van *Louisiana*, en zuidelijker, tot aan den zeeboezem van *Mexico*, vindt men dezelven.

Het merkwaardigste en bijzonder eigene van dezen vogel is zijn gemeenschappelijk trekken en broeden, en wel in zulk een ontzaggelijk aantal, dat het alle denkbeeld overtreft, en waarvan geen gevogelte op den aardbodem, tot nu toe den natuuronderzoekeren bekend geworden, een voorbeeld oplevert.

Het schijnt, dat zij hunne verhuizingen meer om zich voedsel te verschaffen, dan om de koude te ontwijken, ondernemen; want wij vinden hen in December aan de *Hudsonsbaai*, en hunne verschijning in andere streken is zoo onzeker, dat zij, dikwijls, in verscheidene jaren niet in groot aantal komen, doch dan weder in tallooze menigte. In *Pensylvanië* en *Virginië*, dus verhaalt WILSON, heb ik soms hunne overkomst met verbazing waargenomen; doch dit waren dan slechts stroop-partijen, in vergelijking van de legers veler millioenen, die ik sedert in de westelijke Staten van *Noord-Amerika*, in *Ohio*, *Kentucky*, en in het gebied der *Indianen* zag. Het is daar, dat de beukeikel, het voornaamste voeder der wilde duiven, bijzonder voorkomt. Dikwijls gebeurt het, dat, als zij deze soort van vrucht, in een' grooten omgang, verslonden hebben, en op eenen afstand van 60 tot 30 Engelsche mijlen weder andere ontdekken, zij dan, regelmatig iederen morgen, daarheen vliegen, zich verzadigen, en 's middags of 's avonds weder op de verzamelplaats terugkomen. Deze verzamelplaatsen zijn steeds in de bosschen, en dikwijls beslaan zij van dezelve een groot gedeelte. Wanneer zij zich eenigen tijd op zulk eene plaats hebben opgehouden, levert dezelve eene vreemde vertooning op. De grond is, ter hoogte van eenige duimen, met hare vuilnis overdekt, en de gewassen op den bodem zijn geheel vernield; daarover liggen dan grootere en kleinere boomtwijgen, ja zelfs zware takken die door het gewigt der vogels, die op dezelve elkander verdringen, zijn afgebroken en die boomen — zelf zijn zoo berooid, alsof zij met de bijl behouwen waren. De sporen van zulk eene verwoesting duren verscheidene jaren, en eerst lang naderhand begint van lieverlede, eene nieuwe groeijing op te leven.

Bij de ontdekking van zulk eene verzamelplaats snellen de inwoners, zelfs van geruimen afstand, des nachts, met schietgeweer, kneppels, lange stokken en andere verwoestingsmiddelen aan; in weinige uren hebben zij een aantal zakken vol duiven gevangen, en laden die op hunne paarden. De *Indianen* beschouwen zulk eene duivenplaats als een' algemeenen landzegen, en hunne gedachten zijn alleen daarop gespitst, om er het meestmogelijke voordeel van te trekken. De broedplaatsen zijn nog uitgebreider dan de enkele rustplaatsen. Niet ver van *Shelbyville*, in *Kentucky*, zag ik zulk eene broedplaats, die zich in de rigting van het noorden naar het zuiden uitstrekte, verscheidene Engelsche mijlen breed en, zoo als men mij zeide, veertig lang was. De duiven beslogen dezelve den 10 April, en verlieten die, met hare jongen, eerst den 25 Mei.

Zoodra de jonge duiven tot wasdom waren gekomen, doch eer zij het nest verlieten, kwamen uit den omtrek eene menigte menschen, met wagens, bijlen, bedden, keukengereedschap, kortom met eene geheele huishouding, ja velen met vrouw en kinderen aan, en legerde zich, verscheidene dagen, bij deze onuitputtelijke

voedingbron. Het gedruisch der vogelen in het woud was zoo geweldig dat de paarden schuw werden, en men zich niet kon doen verstaan, dan door elkander in het oor te schreeuwen. De grond was bedekt met boomtakken, eijeren en jonge vette duiven, die uit de nesten gevallen waren, en op welke geheele kudden zwijnen jagt maakten. Over de boomen vlogen havikken, gieren en arenden in groote menigte, en namen de jonge duiven, naar believen, uit de nesten; terwijl men, van 20 voet boven den grond, tot aan de toppen der boomen, in het woud niet anders zag, dan een onophoudelijk gewemel van duizende, over en door elkander vliegende duiven. Het gedruisch der talllooze fladderende vleugels was gelijk aan het geluid des donders, en daartusschen kraakten de vallende boomen; want reeds waren de arbeiders bezig met de bijl, om die stammen om te houwen, op welke zij de meeste nesten zagen, en wel in die rigting, dat zij, in hunnen val, nog anderen medenamen, waardoor een enkele groote boom dikwijls 200 jonge duiven, weinig kleiner dan de ouden, en zeer vet, te gelijk nederwierp. Eenige boomen droegen over de 100 nesten, doch in elk was slechts één jong: eene bijzonderheid, die niet allen natuuronderzoekers bekend is. Het was gevaarlijk, onder die vlugten van millioenen door te gaan, omdat, zoo als gezegd is, gedurig boomtakken, door de zwaarte afgescheurd, nedervielen, in hunnen val weder andere duiven doodende, en men ook de kleederen vol duivenmest bekwam.

De jonge duiven zijn zoo vet, dat men het vet uitsmelt, om het in plaats van boter en zuivel te gebruiken; ook zijn zij het nest verlatende, zoo zwaar als de ouden doch, wanneer zij dan zelve om voeder moeten uitvliegen, verliezen zij aanmerkelijk van hare vetheid, Zij broeden, zegt men, drie- of viermaal in hetzelfde jaargetijde; de bijzonderheden maken dit zeer waarschijnlijk, en wel, wanneer de ahorn, beuk-eikels en dergelijken het overvloedigst en door de vorst murw geworden zijn. Zij azen buitendien nog op hennepzaad, Indiaansch koren, blaauwe beziën, enz. Ook houden zij veel van eikels, en men heeft in den krop van sommigen, welke vele honderd mijlen noordwaarts van rijstplantaadjen gedood werden, rijstkorrels gevonden, Waar zij zich ophouden, ontbreekt het den boeren, zwijnen en eekhorentjes in de bosschen ten hoogste aan voedsel. In den krop van zoodanige duiven heb ik, dikwijls, eene rijkelijke handvol voeder gevonden, Om nu een' kleinen overslag te maken van hetgene zoodanig een zwerm dagelijks wel verteren mag, wil ik enkel beproeven het getal te begrooten der menigte welke ik eens zag overtrekken. Dat heerleger had eene Engelsche mijl in de breedte, en legde in zijne vlugt, in iedere minuut, eene mijl af. Nu duurde de vlugt vier uren; gevolgelijk kan men 240 mijlen aannemen, Gesteld nu verder, dat drie duiven, hetgeen weinig is, boven elkander vlogen, zoo bedraagt het getal 2230, 272,000 duiven. Ontzettend! en toch blijkbaar nog te weinig berekend, Als nu elke duif, dagelijks, slechts een achtste kop nuttigt, dan bedraagt de *consumtie*, elken dag, 8,712,000 schepels, of 80,666 last, 18 mudden Amsterdamsche maat. — De Voorzienigheid heeft, in hare wijsheid en gunst, dezen vogelen eene zeer snelle vlugt en de neiging geschonken, om zich alleen over het onbewoonde gedeelte des aardbodems te verspreiden; zonder dat zouden zij allen omkomen, of alle voortbrengsels van woud en veld, tot onderhoud der bewoneren strekkende, verslinden.

HELDHAFTIGE DOOD EENER *GRIEKSCHE* VROUWE.

Toen de poging der Grieken, om zich aan het barbaarsche juk der Turken te onttrekken, op Morea mislukt waren, en het volk op nieuws de prooi geworden was der wreedheden van Turken en van Albanezen, in den uitersten nood ter hulpe geroepen, zagen de Arkadiërs geene andere uitkomst, om zich aan de afwisselende verwoestingen dier beide volken te onttrekken, dan zich in die bergachtige streken met hunne kudden te begeven, welke zij voor ontoegankelijk hielden. Velen hunner werden echter ook van daar verdreven, en er schoot ten laatste niets over, dan hun vaderland geheel te verlaten. Hunne voormalige huisgoden dus vaarwel zeggende, scheepten zij zich met vrouwen, kinderen en bloedverwanten in, en zochten in andere, vreedzamer en veiliger oorden een beter vaderland op. In dit gevaarvol tijdsgewricht, in hetwelk Turken en Albanezen met elkander wedijverden in het plegen van tallooze gruwelen, vielen er, van den anderen kant, heldendaden voor, den ouden Grieken waardig, en derzelver meest geroemde daden nabijkomende. Van dien aard was het volgende geval:

Eene jonge Arkadische vrouw, moeder van een nog zeer jong kind, woonde in een dorp, in hetwelk een hoop Albanezen viel, om hetzelve te plunderen. Toen hare hut door de roovers in brand gestoken werd, nam zij, in het eerste oogenblik van schrik, de vlugt, Weldra, echter, herinnerde zij zich, dat haar kind in de wieg achtergelaten, en misschien op dat tijdstip eene prooi der vlammen werd! Moedig keert zij thans naar hare woning terug, vindt haar kind, en ontkomt ten tweedemale, met haren zuigeling in de armen, gelukkig aan de bloedgierige handen dezer roovers. Van angst schier bezweken, vlugt zij in het gebergte; doch ook hier vervolgde men haar. Nadat zij de vervolging een' tijdlang ontgaan was, komt zij eindelijk op eene vlakte, rondom door steile rotsen ingesloten; er was aan deze plaats slechts één uitweg te vinden, maar — deze leidde naar eenen onafzienbaren afgrond. Het terugkeeren was haar niet mogelijk, naardien zij overal door hare vervolgers omringd werd. De handen dus ten hemel heffende, deed zij een kort, maar hartgrondig gebed, en wierp zich toen, in het oogenblik, dat de booswichten haar grijpen wilden, met haar kind in den afgrond neder!

EDICTALE CITATIE.

De *Exploicteur bij den Hove van Civile en Criminele Justitie der kolonie Suriname*, dagvaard bij dezen alle bekende en onbekende Crediteuren van de navolgende Personen, als van:

Den Boedel SALOMON ABENDANON, wegens het provenue van op den 19 Augustus 1831, bij Executie verkochte helfte in de Suiker-Plantagie *la Simplicité* en aanhoorige Gronden, cum annexis; — helfte in de Suiker-Plantagie *de Drie Gebroeders*, en aanhoorige Gronden, cum annexis; — helfte in het blootstuk Land, genaamd *l'Esperance*, gelegen aan de *Para kreek*, allen aangekomen hebbende den Boedel SALOMON ABENDANON,

H. A. VAN WIJKS, wegens het provenue van op den 23 December 1831, bij Executie verkochte Huis en Erf, op den hoek van de *Groote Dwars- en Hoogestraten*, L°. D. N°. 713, aangekomen hebbende voornoemde H. A. VAN WIJKS.

En zulks om te compareren ofte gemagtigden te zenden, ter præ- en concurrente rolle van den *Hove van Civile en Criminele Justitie dezer Kolonie*, welke gehouden zal worden op den 6 April 1832, en aldaar te zien dienen van relaas en bijlagen; voorts hunne sustenuen van præ- et concurrentie op te geven, en met den Impetrant voort te procederen als naar stijle,

En opdat niemand hiervan eenige ignorantie zoude kunnen of mogen pretenderen, heb ik deze gepubliceerd en geaffigeerd, aan *Paramaribo*, den 13den Maart 1832.

De Exploicteur,
N. L. BRAAM.

SCHEEPS-TIJDING.

BINNENGEKOMEN.

Het Schip *Zorgvuldigheid*, Kapt. E. D. DEKKER, van *Amsterdam*, laatst van *Curaçao*.

Gedrukt te *Paramaribo*, bij de Erven J. BRINK.